

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ № 8

София, 27 юли 1992 г.

(обн., ДВ, бр. 62 от 31 юли 1992 г.)

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов

Теодор Чипев

Цанко Хаджистойчев

Милена Жабинска

Станислав Димитров

Любен Корнезов

Нено Неновски

Пенчо Пенев

Николай Павлов

Александър Арабаджиев

при участието на секретар-протоколчика Снежана Петрова, разгледа в закрито заседание на 21 юли 1992 г. конституционно дело № 7 от 1992 г., докладвано от съдията Николай Павлов.

Производството е образувано по искане на 49 народни представители от 36-о Народно събрание за установяване противоконституционност на § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за банките и кредитното дело (ЗБКД) (ДВ, бр. 25 от 1992 г.), който гласи: "Не могат да бъдат избирани в ръководните органи на банките и не могат да бъдат назначавани по чл. 7 лица, които през последните 15 години са били избирани в централните, областните, окръжни, градски и общински ръководни органи на БКП, ДКМС, ОФ, Съюза на активните борци против

фашизма и капитализма, Българските професионални съюзи и БЗНС или са били назначени на ръководна щатна длъжност в ЦК на БКП, както и служители, платени или неплатени сътрудници на Държавна сигурност. Това ограничение се прилага за срок от 5 години."

Твърди се, че разпоредбата на § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗБКД противоречи на чл. 6, ал. 2 от Конституцията и на международни норми и договорености по ратифицирани от нашата страна по конституционен ред международни договори по правата на човека, и по-специално на чл. 2, ал. 2 и чл. 25 от Международния пакт за гражданските и политическите права от 1966 г. и на Конвенция № 111 от 1958 г.

С определения от 21 април 1992 г. и 19 май 1992 г. Конституционният съд е определил като заинтересовани институции по делото БСП, БЗНС (е), Отечествения съюз, Българска демократична младеж, Български антифашистки съюз, КНСБ, КТ "Подкрепа", Народно събрание, министъра на вътрешните работи и председателя на БНБ.

С определение от 2 юни 1992г. Конституционният съд е приел искането за допустимо по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционния съд.

Конституционният съд, като обсъди доводите и съображенията на страните, приема следното:

Съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията Международният пакт за гражданските и политическите права, Международният пакт за икономическите, социалните и културните права, Конвенция № 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите, както и Виенската конвенция за правото на договорите (ДВ, бр. 87 от 1987 г.), щом са ратифицирани, влезли в сила и обнародвани, са част от националното ни право, а с това е признат и приоритетът им във вътрешното ни право.

От друга страна, разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от Конституцията не може да търпи никакви ограничения, тъй като гласи, че "всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние." Освен това в чл. 48, ал. 3 от Конституцията е прогласен принципът, че "всеки гражданин свободно избира своята професия и място на работа".

Според § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗБКД става дума за ограничаване на правото да се заема ръководна длъжност в ръководните органи на банките, което е по смисъла на чл. 1 от Конвенция № 111 дискриминация в достъпа на определена професия. Текстът противоречи и на чл. 2, ал. 2, чл. 6, ал. 1 от Международния пакт за икономическите, социалните и културните права и на чл. 2 и 25 от Международния пакт за гражданските и политическите права.

От изложеното следва, че разпоредбата на § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗБКД противоречи както на чл. 6, ал. 2 от Конституцията, така и на посочените по-горе международни актове. Последните се считат за част от вътрешното право и имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. А щом това е така, от непосредственото действие на конституционните разпоредби и приоритета на международните актове във вътрешното ни право следва да се приеме, че § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗБКД е приет в нарушение на чл. 6, ал. 2 от Конституцията и посочените по-горе международни актове.

Ето защо на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4 от Конституцията Конституционният съд

Р Е Ш И:

Обявява § 9 от Преходните и заключителните разпоредби от Закона за банките и кредитното дело за противоконституционен и несъответстващ на международните договори, по които Република България е страна.

Решението е окончателно.

Съдиите Асен Манов, Цанко Хаджистойчев, Станислав Димитров и Николай Павлов са подписали решението с особени мнения, които са приложени към делото.

Председател: Асен Манов